

pusztult egyedek eltávolítása mellett — mivel a megbetegedés a korrallal és termőhellyel összefüggést mutat — célszerű a gyengébb termőhelyen alacsonyabbra szabni a vágásérettségi kort.

Kolonits József tudományos segédmunkatárs a fenyőiloncák (*Evetria buoliana* és *turionana*) elleni védekezés kísérleti eredményeit mutatta be. A kísérletek során abból indultak ki, hogy az ilonca petéit a főhajtásra a vezérrügy közelébe helyezi el, ha ezt a részt sikerül hatásos védőszerrel ellátni, akkor a károsítás megelőzhető. Védekezőszerül Wofatoxot, DDT-t és HCH-t alkalmaztak. A védekezőszer felhordására gyertyaoltóhoz hasonló, kupalakú szórófejet szereltek a háti permetező toldott csövére. Ezzel a rügyeket júliusban kezelve, nagyfokú védettséget értek el. A permetkészítés nehézségeinek kiküszöbölésére ugyanezen hatóanyagokkal védőkenőcsös eljárást is dolgoztak ki. A kenőcs felhordása a már említett kúpos fejjel történik, legalkalmasabb időpont március—április. Évente egy kezelés biztos védettséget ad, s ezzel az eljárással egy hektár megvédése évente 80—100 forintba kerül.

A vadgazdasági kutatómunkából dr. Bencze Lajos, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, tudományos munkatárs mutatott be szemelvényeket. Ismertette a vadeltartóképessegre vonatkozóan Ugodon és Gemencen végzett vizsgálatok eredményeit. Ezeket keresztül rámutatott arra, hogy egy-egy összefüggő erdőkomplexum sajátos vadeltartóképesseget a vad számára rendelkezésre álló takarmány konkrét felbecslésével kell megállapítani. Ez az eltartóképesseg azonban nem azonos az erdőgazdálkodás célkitűzéseitől függő vadtüroképesseggel, utóbbi az előbbinél jóval kisebb lehet. A kettő közötti különbség mesterséges takarmányozással áthidalható. Hangsúlyozta, hogy a megfelelően szabályozott vadállomány, s ugyanakkor a mesterségesen takarmányozott vad lényegesen kevesebbet károsít, mint a ridegen tartott vadállomány. A károk további csökkentését aktív védekezéssel kell elérni. A védekezési módok közül kiemelte a dr. Hauer-féle véralbuminos kenést.

A véralbuminos védekezési kísérletek eredményeit részletesen dr. Hauer Lajos tudományos munkatárs ismertette, majd rendkívül hatásos képekkel adott emlékeztetőt a módszer fontosabb részleteire vonatkozóan.

Az előadásokat követő felszólalásokban az erdőgazdaságok kiküldöttei nagy érdeklődést mutattak az ülésen szerepelt minden kérdés iránt. Több helyütt is jelentős gazdasági eredményekről számoltak be, amelyeket a kísérleti eredményeknek gyakorlati megvalósítása során értek el. Az elhangzottakból kitűnt, hogy a tudományos munkát élénk figyelemmel kísérik az ország minden részében, az Intézet pedig munkáját a gyakorlati szakembereket legjobban szorongató kérdések hasznos megoldására irányítja. Külön elismerést váltott ki a tudományos ülés gondos megszervezése, a hallgatóság igényeit messzemenően figyelembe vevő időkihasználás, valamint a hallgatókat jól rögzítő fegyelmezett képközlés.

Jérome René

Hozzászólás „A fakitermelés korszerűsítése vágástéri feltárással” c. tanulmányhoz

Célravezetőnek és igen jónak tartom az ERTI elgondolását a lillafüredi kísérleti bázis megteremtésére, hogy segítségével az Északmagyarországi Hegyvidék viszonyai között vizsgálja a fakitermelés, anyagmozgatás, vágástéri feltárási korszerűsítéséhez szükséges előfeltételeket, valamint az erdőgazdaság egészére gyakorolt hatását. A kutatás célját tehát teljes egészében helyeslem. Szintén egyetértek ezen fő célkitűzésből adódó kutatási témákkal, amelyek az üzemet nagyon is érdeklő tárgykörből valók. A kutatás egyes szakaszaiban elért eredmények számai meggyőzőek: nőtt a termelékenység, csökkent a termékegységre fordított fizikai munka és az élőmunkát jelentős részben tárgyasult munkával sikerült helyettesíteni. A felhasznált költség több mint 8 Ft-tal csökkent.

Az útsűrűség kérdésében elfoglalt álláspontot azonban nem tudom magamévá tenni. Véleményem szerint nem szabad a realitásokon túlmenő feltételek között kísérleteket végezni. Ismeretes, hogy az útsűrűség jelenleg 7 fm/ha körül van és a 15 éves fejlesztési időszak végére legfeljebb megkétszereződik, és egyes kedvező adottságú helyeken emelkedik 20 fm/ha fölé. A kutatás eredményének bevezethetőségét befolyásolja, ha azokat olyan körülmények között végezzük, amelyek messze meg-

haladják az üzemi körülményeket. Bár a kutatásnak előremutatónak kell lennie, az üzemi körülményeket mégis figyelembe kell venni.

A szálítás közelítésben elfoglalt állásponttal sem értek egyet. *Alapvető ellentmondás van a tömellelti feldolgozás és a gépek alkalmazása között, mert az korszerű munkaeszközök használatát jelenti, korszerűtlen technológiával.* A tö mellett végzett munka technológiája súlypontosan kézi eszközökre és fogat alkalmazására készült, nem pedig gépekre. A munkaművelet helyét mindig a termelésben alkalmazott munkaeszköz határozza meg. Amikor a rendelkezésre álló eszközök és gépek egyre inkább lehetővé teszik a nagyobb törzsdarabok, szálák szállítását, nem szabad a darabolást tö mellett végrehajtani, mert a tényleges munkából több mint 60% az akadályok eltávolítására, munkahely eligazításra, járkálásra szükséges. Ez erősen igénybe veszi a dolgozók fizikai erejét, a gép ugyanakkor kis hatásfokkal dolgozik. A gépi munka alapkövetelménye, hogy ne a gépet vigyük a faanyaghoz, hanem a faanyagot a géphez, s így biztosítsuk a szükséges munkaállandóságot, munkasűrítést, ami a gép jobb kihasználásának alapfeltétele. Az újulat kevesebb kárt szenved, ha egyszer vagy kétszer a közelítő eszközzel megyünk a faanyagért, mintha hatszor vagy hétszer, még hozzá különböző időpontban. A rakodói munka még sok előnnyel jár (iparifakihozatal növelés, dolgozókról való fokozottabb gondoskodás kedvező lehetősége, szakzerű irányítás, jobb javító szolgálat szervezés stb.), ezekkel azonban most nem akarok részletesen foglalkozni.

Nem értek egyet az új erdőgazdasági géptípusok kialakítására való törekvéssel. *Hazai körülmények között nem biztosítható gépgyártási kapacitás néhány száz darabból álló igényre.* Iparunknak, de a KGST államainak is nagyszorozatú gépek előállítása a fő célja. Meg kell elégednünk a rendelkezésre álló gépekkel és ezek üzemeltete legjobb feltételeinek a megteremtésére kell minden erőnket fordítanunk. A gépkocsik és pótkocsik felterhelését Közép- és Kelet-Európában, de Nyugaton is elsősorban olyan csőrőkkel végzik, amelyeket a gépkocsi motorja tart üzemben. Külön rakodógépek erdőgazdasági körülmények között, ahol a fatömeg nem nagy mennyiségben jelentkezik, nem váltak be eddig, sem itthon, sem külföldön. A BAK-daru növeli a rakodás érzékenységet, a termelés költségét, mert újabb beruházást igényel, újabb emberek kellenek a kiszolgálásához, újabb meghibásodási forrás keletkezik s ez gátolhatja a rakodás folyamatosságát és a szállító gépek meg nem felelő kihasználásához vezethet. Nem lehet elképzelni, hogy a BAK-daru a maga méreteivel tömellelt a fák között, sárban mozogni tudjon. Legfeljebb rakodókon juthatna szerephez, de miután gyártása nem megoldható, szerintem a kutatásnak nem kell foglalkozni ilyen gépek tervezésével.

Gépsorok, gépláncok tervezésével, egymáshoz kapcsolódásának vizsgálatával nagyon is egyetértek. Ez igen fontos kérdés, kialakításában a kutatásra nagy szerep vár, és ezen a területen a részleges eredmény is igen sokat segít üzemieknek, a gépek helyes kihasználásában és a termelési költségek csökkentésében.

Dr. Káldy József

Hozzászólás a külfejtések, meddőhányók újrahásznosítási kérdéseikhez

A Piliscsabai Erdészet területén Pilisszentiván és Pilisvörösvár községek határában az 1955-ben *Dévényi Antal* Bedő-díjas erdőszervezővel kidolgozott tervek alapján, *Markos Ferenc* kerületvezető erdőszervező közvetlen munkavezetésével munkába vett újrahásznosítandó területünk a homokveteli gödrökkel egyetemben 20 ha volt. Közel tíz éve foglalkozunk tehát a tárgyalta feladatokkal. *Kassai Imre*, a lapunk márciusi számában megjelent írásában a jelenleg található és természetes úton települt cserje- és fáskultúra felsorolására szorítkozik és ebből próbálja a jövő feladatait előre vetíteni. Szeretném néhány sorban a mi tapasztalatainkat közreadni, mert hiszen 1955-től foglalkoztunk ezzel a problémával és feladatunkat 1960-ra jó eredménnyel sikerült is megoldani.

Hányóink eocén, oligocén korú barnaköszén kibányászásának mintegy 50 éves maradványai és így szerkezetben nem igen különböznek a Pécs-környéki liaszkorú szén kibányászásából visszamaradt meddőktől. Mezőgazdasági növénytermesztés céljaira általában alkalmatlanok. A területeket csak erdőtelepítéssel, fásítással lehet hasznosítani. Ezáltal esztétikai és egészségügyi előnyökhöz jutunk, másrészt a szél, víz romboló erejét megkötjük.